

Dosarul nr. 2ra-1690/2022
2-20122935-01-2ra-01122022

Prima instanță: Judecătoria Ungheni (V. Stratulat)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (L. Pruteanu, I. Țurcan, Iu. Cotruță)

Î N C H E I E R E

11 ianuarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătoria

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Ursu Nicolae, reprezentat de avocatul Buruiană Ion,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Ursu Iulia împotriva lui Ursu Nicolae privind desfacerea căsătoriei,
împotriva deciziei din 20 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 01 octombrie 2020, Ursu Iulia, reprezentată de avocatul Andrian Condurari, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ursu Nicolae cu privire la desfacerea căsătoriei și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că a încheiat căsătoria cu Ursu Nicolae la data de 26 mai 2001, înregistrată la Primăria s. Cobusca Nouă, r-nul Anenii Noi.

A menționat că viața în comun cu pârâtul a eșuat din motivul divergențelor apărute în familie de mai mulți ani nu s-au mai găsit soluții de împăcare. Mult timp nu mai locuiesc împreună, restabilirea și păstrarea familiei fiind imposibilă.

A mai invocat că, desfacerea căsătoriei pe cale extrajudiciară este imposibilă din motivul refuzului soțului de a se prezenta la oficiul stării civile sau la notar. Astfel, fiind prezente circumstanțele prevăzute la art. 37 alin. (1) și (2) din Codul familiei, s-a adresat cu cerere în instanța de judecată.

Prin hotărârea din 03 martie 2021 a Judecătoria Ungheni, a fost admisă integral cererea de chemare în judecată.

S-a desfăcut căsătoria încheiată între Ursu Nicolae și Ursu (până la căsătoriei Cernei) Iulia, înregistrată în registrul actelor de stare civilă la data de 26 mai 2001 cu nr. 4 la Primăria comunei Cobusca Nouă, r-nul Anenii Noi.

S-a încasat din contul lui Ursu Nicolae în beneficiul reclamantei Ursu (până la căsătoriei Cernei) Iulia, cheltuielile de judecată sub forma taxei de stat în sumă de 40 de lei, cheltuielile pentru asistență juridică în sumă de 3 000 de lei și cheltuielile pentru citarea publică a pârâtului în sumă de 240 de lei, în total suma de 3280 lei.

La 05 august 2021, Ursu Nicolae a declarat apel solicitând casarea hotărârii instanței de fond și repunerea în termen pentru declararea apelului, invocând necitarea legală, pe motiv că nu se afla în țară.

Prin încheierea din 04 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis cererea lui Ursu Nicolae privind repunerea în termen.

S-a repus în termen apelul împotriva hotărârii din 03 martie 2021 a Judecătoriei Ungheni.

Prin decizia din 20 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea de apel depusă de Ursu Nicolae, fiind menținute încheierile din 09 octombrie 2020 și 16 iulie 2021, și hotărârea din 03 martie 2021 a Judecătoriei Ungheni.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a invocat că instanța de fond a ținut cont de specificul relațiilor personale nepatrimoniale ce reiese din căsătorie, principiile de care sunt reglementate relațiile de familie și anume sprijin reciproc moral și material, fidelitate conjugală or, nu s-a atestat posibilitatea de soluționare pe cale amiabilă a tuturor problemelor vieții familiale și de a menține în continuare căsătoria între părți. Copiii comuni ale părților, au atins deja majoratul nefiindu-le încălcate careva drepturi.

A menționat instanța de apel că, prin încheierea din 09 octombrie 2020 s-a acceptat în procedura de mediere cererea de chemare în judecată înaintată de către avocatul Condurari Andrian în interesele Iuliei Ursu împotriva lui Ursu Nicolae privind desfacerea căsătoriei. S-a stabilit pentru părțile în proces data ședinței de soluționare amiabilă a litigiului pentru data de 25 noiembrie 2020, ora 09:00. Potrivit notei informative din 25 noiembrie 2020 s-a constatat că ședința de judecată nu a avut loc din motiv că judecătorul se afla în concediu medical. Ulterior, potrivit procesului-verbal din 21 decembrie 2020 a fost examinată cererea de refuz la mediere judiciară depusă de avocatul Condurari Andrian, iar prin încheierea protocolară s-a admis refuzul la mediere judiciară și s-a încetat procedura de mediere. Astfel, judecătorul a respectat normele de procedură și nu există temei de casare a încheierii din 09 octombrie 2020 a Judecătoriei Ungheni.

A mai invocat Curtea de Apel Chișinău că pârâtul, nu a solicitat în termen de 30 zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, întocmirea hotărârii integrale, termenul nominalizat fiind de decădere, nici nu a depus cerere de apel, astfel Judecătoria Ungheni, întemeiat a respins cererea depusă de Ursu Nicolae privind redactarea hotărârii integrale, deoarece termenul de emiteră a hotărârii integrale a expirat la 03 aprilie 2021, iar pârâtul nu a solicitat repunerea în termenul respectiv.

A concluzionat instanța de apel că argumente sau probe noi care au importanță pentru soluționarea cauzei, la declararea cererii de apel nu au fost prezentate, astfel constată că instanța de fond corect a ajuns la concluzia de admitere integrală a acțiunii depuse de Ursu Iulia împotriva lui Ursu Nicolae privind desfacerea căsătoriei.

La 21 noiembrie 2022, Ursu Nicolae, reprezentat de avocatul Buruiană Ion, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel din 20 septembrie 2022.

În motivarea recursului a invocat că, instanța de apel a aplicat eronat normele dreptului material și procedural, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, a apreciat arbitrar probele prezentate de către participanții la proces, iar concluziile instanței de apel fiind în contradicție cu circumstanțele cauzei.

A mai relatat recurentul că, nu a fost înștiințat despre data și locul examinării cauzei și nu au fost respectate principiile de bază a procedurii civile și anume principiul contradictorialității și dreptul la apărare.

A mai invocat că instanța de apel nu a motivat refuzul de a admite probe noi

prezentate de către Ursu Nicolae, astfel încălcând esențial normele dreptului procedural.

La 01 decembrie 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa participanților copia cererii de recurs depusă de Ursu Nicolae, reprezentat de avocatul Buruiană Ion, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f.d.141).

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 20 septembrie 2022, decizia motivată a fost expediată participanților la proces la data de 17 octombrie 2022, însă date despre recepționarea acesteia lipsesc (f.d. 133).

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Astfel, instanța de recurs constată că Ursu Nicolae, reprezentat de avocatul Buruiană Ion, s-a conformat prevederilor legale, declarând recurs la 21 noiembrie 2022, împotriva deciziei instanței de apel, în termenul stabilit de lege.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinînd temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei contestate or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de către Ursu Nicolae, reprezentat de avocatul Buruiană Ion, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Ursu Nicolae, reprezentat de avocatul Buruiană Ion.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecători

Mariana Pitic

Victor Burduh